

WIE IS ...?

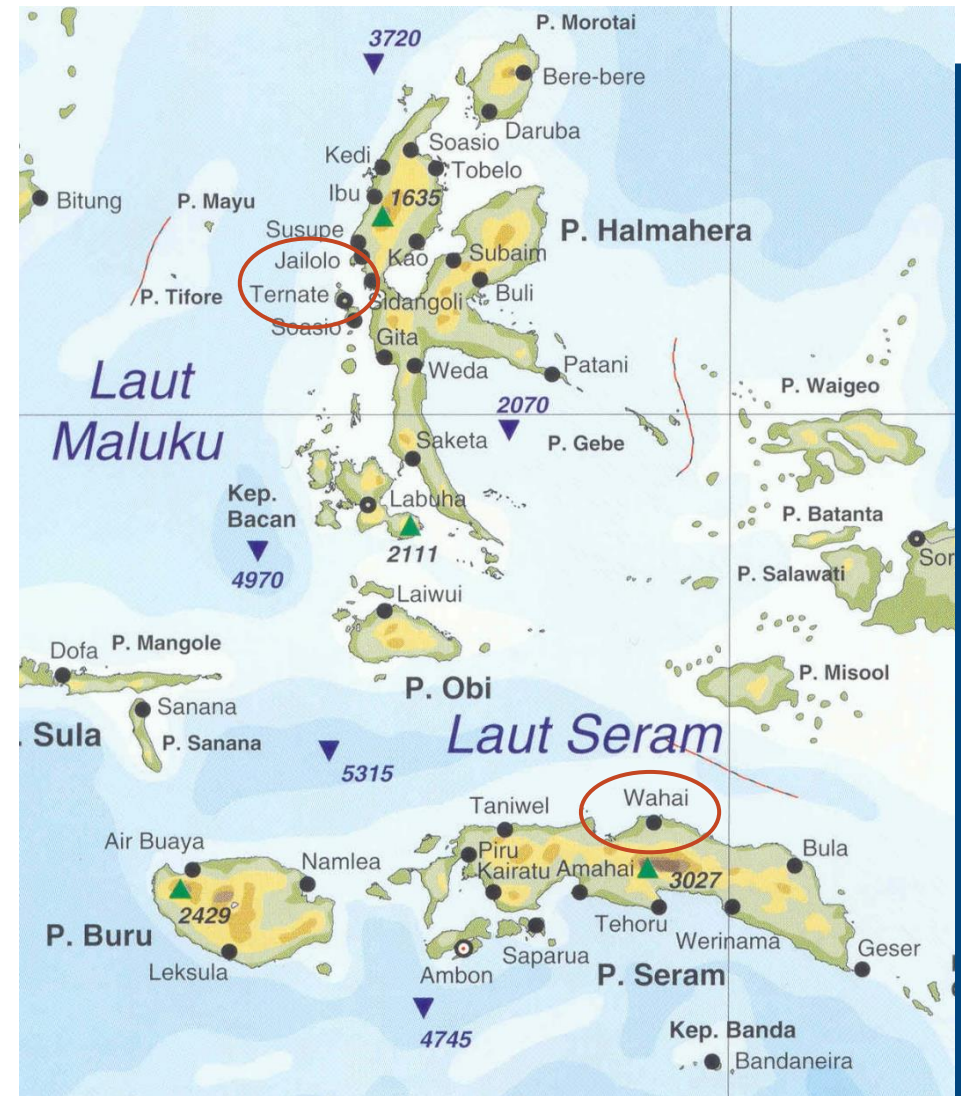
**MOHAMMAD ASGAR,
RADJA DJAILOLO, SULTAN SERAM**

**MOLUKSE VOETSTAPPEN DOOR DE GESCHIEDENIS:
ZESTIEN VERHALEN OVER HISTORISCHE PERSONEN**

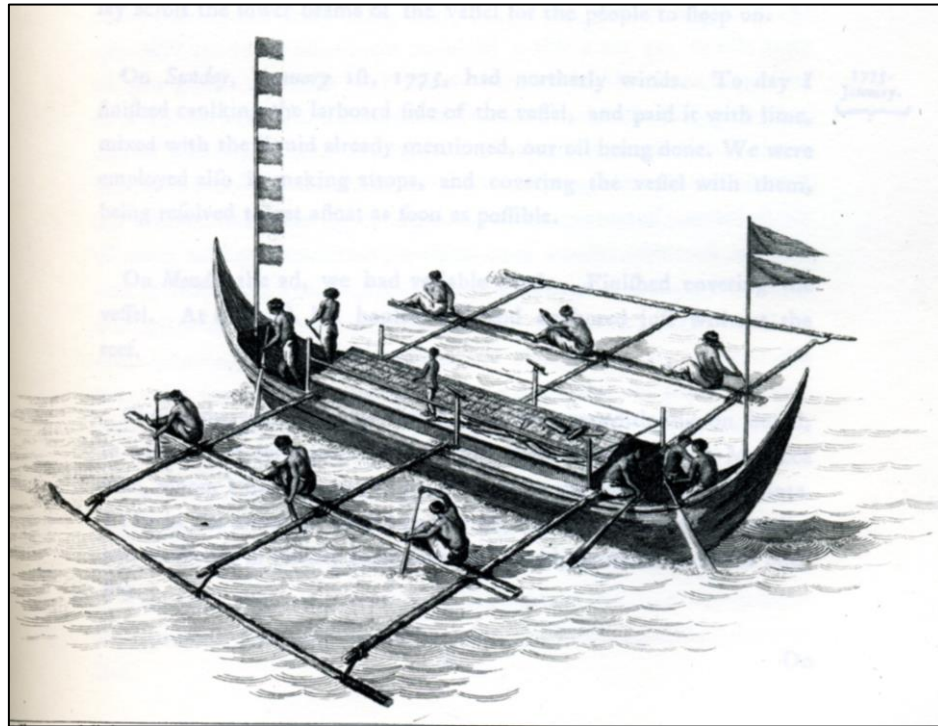
1826

Het nieuws verraste hem, Mohammad Asgar, volledig, hier in de gevangenis in Semarang op Java. In 1810 was hij zijn vader Sangadji Tahani opgevolgd als radja Djailolo, maar een jaar later was hij gevangengenomen omdat hij de Nederlanders niet welgezind was. Nu, negen jaar later, sijnelden er berichten binnen dat zijn broer, Kalim Mangofa, met 7000 mensen vanuit Halmahera naar de noordoostkust van Seram was vertrokken. Ze wilden daar een nieuw leven beginnen onder leiding van Kalim die nu radja Djailolo was. 'De sultan van Ternate, die met de Nederlanders samenwerkt, heeft de dorpen Maba, Weda en Patani op Halmahera volledig laten verwoesten omdat ze hem niet gehoorzaamden', zo werd verteld. 'Wanneer kom ik vrij?', dacht Mohammad Asgar. 'Want dan word ik weer radja Djailolo. Maar niet op

Djailolo, want daar is het onveilig met de sultan van Ternate vlak in de buurt. Op Seram kunnen we een nieuw rijk stichten.'

'We moeten de zeeroverij in Laut Seram aan banden leggen. Schepen worden beroofd en geplunderd. Het loopt de spuigaten uit.' Met een strenge en vastberaden blik keek Pieter Merkus, de gouverneur van Ambon, zijn officieren één voor één aan. 'Hier in de omgeving van Ambon hebben we alles onder controle, maar op de route tussen Halmahera en de noordoostkust van Seram ben je je leven niet veilig. Die zeerovers hebben hun uitvalsbases op de noordoostkust van Seram in de omgeving van Wahai. Daar ligt ook hun *benteng* (fort) Hatiling. Het zijn mensen van radja Djailolo die daar nu wonen.' 'Ik ben een tijdje geleden naar die streek gevaren', zei luitenant-kolonel Kruythoff. 'Het is een gebied dat wij niet goed kennen. Ik heb een

beloning van 1000 rupiah uitgelooft op het hoofd van Kalim Mangofa, hun radja. Maar zonder resultaat.' 'Misschien is het beter om de radja niet vijandig tegemoet te treden. We moeten proberen een contract met hem te sluiten en ervoor zorgen dat zijn mensen landbouwer of boer worden. Noord-Seram is een vruchtbaar gebied', zei Merkus.

Het was een stralende dag in 1826 toen Mohammad Asgar in Wahai aankwam. Hij was oud geworden na zoveel jaren van gevangenschap. Tifa's roffelden en er werden krijgsdansen uitgevoerd. Zijn broer Kalim Mangofa stond hem met gevolg op te wachten. De contacten tussen zijn broer en de Nederlanders hadden geresulteerd in zijn vrijlating. 'Welkom, je wordt weer aangesteld als radja Djailolo', zei zijn broer. 'De Nederlanders gaan daarmee akkoord en bovendien krijg je ook de titel *Sultan Seram*, omdat we hier aan de noordoostkust mogen blijven wonen. De mensen hoeven ook niet terug naar hun oorspronkelijke dorpen op Halmahera. Ze mogen hier rustig het land bewerken.'

Maar niet lang daarna werd het onrustig. De mensen van Sultan Seram konden niet wennen aan het werken op het land. Daarvoor waren ze te zeer zeevaarders. Bovendien bleek het land minder vruchtbaar te zijn dan verwacht. De zeeroverij nam weer toe. Voor de Nederlanders was dat het sein om Sultan Seram gevangen te nemen en zo zijn rijk af te breken. In 1832 toen twee Nederlandse oorlogsschepen bij Wahai aanmeerden, werden Sultan Seram en zijn broer aan boord uitgenodigd. Daar aangekomen werden ze meteen gevangengenomen en overgebracht naar Java. Veel hielp het niet, want de zeeroverij ging nog jaren gewoon door.

VERANTWOORDING

Auteur: Xaf Lasomer

Bron: 'Wie is ...?' serie in Papan Tulis, katern van het Landelijk Steunpunt Educatie Molukkers in het magazine Marinjo 1998-2000, gebundeld in 2011

Bewerking/vormgeving: Nanneke Wigard, 2024

Meer weten?

Op de website [Vensters op de Molukse Geschiedenis](#) vind je meer informatie over de periode 1450-1950 en meer verhalen van historische personen

Illustraties:

Kaart: Landelijk Steunpunt Educatie Molukkers

Tekening kora-kora: *A Voyage to New Guinea and the Moluccas*, Thomas Forrest, 1779